

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Mart Saar — luuletaja, lüürrik, unistaja, müstik

Mart Saare klaveriprelüüdide
loovuurimuslik tervikkäsitlus

Sten Heinoja KLAVER

Maksim Štšura, Sten Lassmann ETTEKANDED

1.12.2023 — 19.00

EMTA suur saal

„Mart Saar – luuletaja, lüürik, unistaja, müstik, salajatest sügavustest hõõgavalt luurav“ – nõnda kirjutas helilooja kohta 1924. aastal ajakirjas Looming ilmunud artiklis „Veerud Eesti muusika ajaloost“ eesti muusikategelane ja koorijuht Leonhard Neuman. Ligemale 100 aastat hiljem on Saare looming jätkuvalt aktuaalne ning nõuab interpretidelt teadlikku ja teaduslikku lähenemist.

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia algatatud loovuurimuslik projekt „Mart Saare klaveriprelüüdide performatiivne tervikkäsitus“ vaatleb Eesti rahvuslik-modernistliku helikunsti rajaja Mart Saare (1882–1963) klaverimuusika allikateadliku interpretatsiooni väljakujundamisega seotud küsimusi ning nende tihedat põimumist tekstikriitiliste ning teleoloogiliste probleemidega.

Uurimistöös käsitletakse Saare klaveriprelüüde pianistlikust vaatenurgast, paigutades teosed ajastu esteetilisse konteksti, arutledes faktuuri välja kujundamisega seotud probleemistiku üle ning tuues esile spetsiifilisi pianistlikke võtteid antud küsimustega tegelemiseks. Projekti raames sõnastatav uus teadmine võimaldab interpretidel paremini mõista modernismiajastu klaverimuusika mänguvõtteid ja kujundada seeläbi välja isikupärasem ja täpsem tõlgenduslaad. Eesmärgiks on mõista ja sõnastada loometegevuse käigus langetatavaid interpretatsioonilisi otsuseid ja nende suhet helilooja algtekstiga.

Loovuringu ühe tulemusena valmistatakse ette uus täiendatud ja täpsustatud tekstikriitiline, allikateadlik ja praktiline noodiväljaanne Saare klaveriprelüüdidest. Samuti toimub uue tekstoloogiliselt korrektse ning allikateadliku tervikinterpretatsiooni salvestamine Sten Heinoja poolt. Kõik projekti raames läbi viidavad tegevused aitavad kaasa 2021. aasta juunis sõlmitud Eesti loovuurimuse raamleppes sätestatud eesmärkide saavutamisele.

Projekti uurimisrühma kuuluvad pianist ja EMTA doktorant Sten Heinoja, Sten Lassmann PhD ning Maksim Štšura DMus ning seda on rahastatud Kultuuriministeeriumi kultuuri- ja loomevaldkondade loovuurimuse toetamise meetmest.

Sten Heinoja on üks Eesti säravamaid muusikuid, rahvusvaheliselt kõrgelt tunnustatud pianist, kes esineb regulaarselt kammer- ja soloartistina kõikjal maailmas. Viimaste aastate jooksul on ta üles astunud Indias, Hiinas, USAs, Iisraelis, Venemaal, Jaapanis ja paljudes Euroopa riikides. Aastast 2021 omandab Heinoja doktorikraadi EMTAs.

EMTA interpretatsiooniosakonna klaveri vanemlektor **Sten Lassmann** on Eesti üks väljapaistvamaid kontsertpianiste. Ta on õppinud EMTAs prof Ivari Ilja klaveriklassis, Londoni Kuninglikus Muusikaakadeemias prof Ian Fountaini juures ning täiendanud end Pariisi Konservatooriumis prof Brigitte Engerer'i käe all. 2013. aastal kaitses ta doktorikraadi Londoni Kuninglikus Muusikaakadeemias ning 2011–2023 ilmus Londonis koostöös plaadifirmaga Toccata Classics 9-l CD-l Lassmanni terviksalvestus Elleri klaveriloomingust. Lisaks esikohale VI vabariiklikul pianistide konkursil Tallinnas (2002) on Lassmann saavutanud auhinnalisi kohti mitmel rahvusvahelisel konkursil. Ta on XIV Heino Elleri nim muusikapreemia (2011), Eesti Kultuurkapitali Helikunsti sihtkapitali aastapreemia (2015, 2020) laureaat ja Londoni Kuningliku Muusikaakadeemia liige alates 2018.

Maksim Štšura on Eesti pianist, helilooja ja muusikateadlane. Ta on omandanud bakalaureusekraadi *cum laude* EMTAs prof Ivari Ilja klaveriklassis ning magistrikraadi ja artisti diplomi Londoni Kuninglikus Muusikakolledžis prof Gordon Fergus-Thompsoni klaveriklassis. Aastal 2020 kaitses Štšura RCM'is doktoritöö teemal „Translating Twenty-First-Century Orchestral Scores for the Piano: Transcription, Reduction and Performability“. Alates 2020. aasta septembrist töötab Štšura EMTA kammermuusika, klaveri ja muusikaajaloo lektorina.

OOTAME KUULAMA

K 6.12 kell 19.00 / EMTA suur saal / pilet 15 € Piletikeskusest*

Klaverikunst

Peep Lassmann (klaver)

Kavas Messiaen, Saar, Eller, Tubin, Sumera, Kõrvits jt

L 16.12 kell 18.00 / EMTA suur saal / pilet 25/15 € Piletilevist

Jubilate. „Locus amoenus“

René Eespere 70

Maria Valdmaa (sopran), Toomas Vavilov (klarnet), Indrek Vau (trompet)

Tallinna Kammerorkester, dirigent Andres Kaljuste

*(üli)õpilased ja pensionärid tasuta

KULTUURIMINISTEERIUM

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja etenduskeskus

eamt.ee

emtasaalid.ee

facebook.com/muusikaakadeemia